O’ZBEKISTONLIK EKANLIGIMDAN FAXRLANAMAN

Navoiy davlat konchilik va texnologiya universiteti akademik litseyi tabiiy fanlar yo’nalishi 2-bosqich talabasi Absalomova Lobar Asadovna .

Annotatsiya

Vatan — inson qalbida tug‘ilib, umr davomida chuqurlashib boradigan tuyg‘udir. U faqat xaritadagi chegaralar yoki tug‘ilgan manzil emas, balki insonning bolaligi, ona tili, oilasi, xotiralari, ajdodlari va kelajak haqidagi orzulari bilan tutashgan ma’naviy olamdir. Ushbu maqolada O‘zbekistonlik bo‘lishning mazmuni ana shu ruhiy va ma’naviy jihatlar asosida yoritiladi.

Maqolada ona yurtga muhabbat, milliy g‘urur, tarixiy xotira va ajdodlar merosining inson dunyoqarashidagi o‘rni haqida fikr yuritiladi. O‘zbekistonning qadimiy tarixi, boy madaniyati va xalqimizga xos ezgu fazilatlar milliy o‘zligimizni anglashning muhim manbai sifatida talqin qilinadi. Shu bilan birga, ajdodlarimiz bilan faxrlanish ularning nomlarini eslash bilangina cheklanmasligi, balki ular boshlab bergan ezgu yo‘lni davom ettirish mas’uliyatini ham anglatishi ta’kidlanadi.

Vatanga muhabbat ba’zan katta so‘zlarda emas, insonning kundalik hayotidagi oddiy amallarda namoyon bo‘ladi. Halol mehnat, ilmga intilish, ona tilini asrash, milliy qadriyatlarni qadrlash va jamiyatga foydali bo‘lish — Vatanga bo‘lgan samimiy muhabbatning amaliy ifodasidir. Shu ma’noda O‘zbekistonlik ekanligimiz bizga faqat faxr emas, balki katta mas’uliyat ham yuklaydi. Chunki biz ajdodlardan meros bo‘lib kelgan yurtning nafaqat farzandlarimiz, balki uning kelajagini belgilovchi avlodimiz.

Kalit so‘zlar: Vatan, O‘zbekiston, vatanparvarlik, milliy g‘urur, tarix, ona til, qadriyat, ajdodlar merosi.

O‘zbekistonlik ekanligimdan faxrlanaman

Ba’zan insondan: “Vatan sen uchun nima?” deb so‘rashadi. Menimcha, bu

savolga bir og‘iz so‘z bilan javob berib bo‘lmaydi. Chunki Vatan — xaritadagi chegaralar, pasportdagi yozuv yoki tug‘ilgan joyingning nomi emas. Vatan — sening ilk bor ko‘zing tushgan osmon, bolaligingda changini yutgan ko‘cha, onangning duosi singgan uy, otangning peshona teri to‘kilgan tuproqdir.

Vatan — sen hali uning qadriga yetishni bilmagan paytingda ham seni bag‘riga olgan ona kabi bir buyuk ne’mat.

Men O‘zbekistonlik ekanligimdan faxrlanaman.

Bu faxrni baland ovozda aytishdan oldin ko‘pincha ichimda bir savol tug‘iladi: **“Men Vatanim uchun nima qildim?”**

Chunki Vatan bilan faxrlanish oson. Uning nomini sevish ham oson. Ammo shu Vatan oldidagi burchingni anglash — boshqa masala.

O‘zbekiston deganda ko‘z oldimga faqat keng dalalar, qadimiy shaharlar yoki baland binolar kelmaydi. Men avvalo oddiy insonlarni ko‘raman. Erta tongda ishga shoshayotgan otalarni, farzandining rizqi uchun mehnat qilayotgan onalarni, qo‘lida kitob bilan maktabga ketayotgan bolalarni, nonini halol mehnat bilan topayotgan insonlarni ko‘raman.

Menimcha, Vatanning eng katta boyligi ham ana shunday oddiy, ammo buyuk qalbli insonlardir.

Men shu tuproqda ulg‘ayganimdan faxrlanaman. Chunki bu zamin oddiy zamin emas. Bu tuproqda necha asrlarning nafasi bor. Bu yerda ajdodlarimiz ilm izlagan, kitob yozgan, yulduzlarga boqib koinot sirlarini anglashga uringan. Bu tuproqda Al-Xorazmiy, Abu Ali ibn Sino, Abu Rayhon Beruniy, Mirzo Ulug‘bek, Alisher Navoiy kabi buyuk siymolarning qadami qolgan.

Lekin ajdodlarimiz bilan faxrlanishning o‘zi yetarli emas.

Agar biz ularning nomini tilga olib, ammo ilmga beparvo bo‘lsak, Navoiy nomini aytib, ammo kitob varaqlamasak, Ulug‘bek merosidan faxrlanib, ammo osmon sirlariga qiziqmasak — bu faxrning o‘zi nimaga arziydi?

Ajdodlar bizga faqat faxrlanish uchun emas, **davom ettirish uchun meros qoldirgan.**

Ularning qo‘lidan qolgan eng katta meros oltin ham, boylik ham emas. Bu — ilmga bo‘lgan muhabbat, Vatanga bo‘lgan sadoqat va insoniyatga foydali bo‘lish istagidir.

Men ba’zan Vatan haqida o‘ylaganimda, uning qadrini uzoqqa ketgan insonlar yaxshiroq his qiladi deya o’ylayman.

O‘zga yurtda tong otadi. O‘sha yerda ham quyosh chiqadi. O‘sha yerda ham ko‘chalar gavjum. Odamlar yuradi, mashinalar o‘tadi, hayot davom etadi.

Lekin qalbning bir chetida baribir nimadir yetishmaydi.

Balki u — tandir nonning hidi.

Balki bu — onaning “bolam” degan birgina so‘zi.

Balki hovlidagi eski tut daraxtidir.

Balki bolalikda yugurilgan ko‘cha, mahalladagi tanish ovoz yoki uzoqdan eshitilgan azon sadosidir.

Shunda inson tushunadi: **Vatanga bo’lgan muhabbat ba’zan uning yo‘qligida yanada kattalashib ketar ekan.**

U masofaga sig‘maydi. Uni chamadon bilan olib ketolmaysan. Lekin uning tafti yuragingdan hech qachon chiqmaydi.

Men O‘zbekistonlik ekanligimdan faxrlanaman, chunki bu yurt menga faqat tug‘ilgan joy emas — **o‘zligimni berdi.**

Tilimni berdi.

Millatimni berdi.

Bolaligimni berdi.

Onamning allasini berdi.

Otamning nasihatini berdi.

Bilim berdi.

Bir hovuch tuproqni qo‘limga olib, “mana shu mening yurtim” deya oladigan baxtni berdi.

Inson dunyoda qancha joy ko‘rmasin, qancha yutuqlarga erishmasin, bir kun kelib qalbi baribir o‘zining ildizlarini izlaydi.

Daraxt shoxlari bilan osmonga intiladi, ammo ildizlari tuproqda qoladi.

Inson ham shunday.

Qancha yuksalsa ham, qanchalik uzoqqa ketsa ham, uning ildizi Vatanda qoladi.

Vatan sevgisi faqat tantanali kunlarda bayroq ko‘tarib, madhiyani kuylash emas.

Vatan sevgisi — “menga nima beradi?” deb emas, **“men unga nima bera olaman?”** deb yashash.

Chunki Vatan bizdan ulkan narsalarni talab qilmasligi mumkin. Ba’zan uning bizdan kutgani — shunchaki yaxshi inson bo‘lishimizdir.

Men O‘zbekistonlik ekanligimdan faxrlanaman.

Ammo bu faxr meni boshqalardan ustun qo‘ymaydi. Aksincha, menga mas’uliyat yuklaydi.

Chunki men bu yurtning nomini olib yuraman.

Mening har bir yaxshi ishim — Vatanimning obro‘siga qo‘shilgan kichik bir hissa.

Har bir xatom esa uning nomiga tushgan kichik bir soya bo‘lishi mumkin.

Shuning uchun men bir kun kelib ortimdan qaraydigan avlod bo‘lishini xohlayman.

Ular biz haqimizda:

“Ular bizga yaxshi nom qoldiribdi”, — desin.

Chunki insonning bu dunyodagi eng katta boyligi — qancha narsaga ega bo‘lgani emas.

Undan keyin nimalar qolganidir.

Men Vatanimni sevaman.

U mukammal bo‘lgani uchun emas.

U — **meniki bo‘lgani uchun.**

Onani ham farzand faqat mukammal bo‘lgani uchun sevmaydi-ku. Ona — ona bo‘lgani uchun seviladi.

Vatan ham shunday.

Uning tuprog‘i oyog‘imga yopishsa, men uni qoqib tashlamayman. Chunki u tuproqda mening bolaligim bor.

Uning havosidan nafas olsam, oddiy havo deb bilmayman. Chunki shu havoda onamning nafasi, otamning mehnati, bobolarimning xotirasi bor.

Shu sabab men uchun O‘zbekiston — shunchaki mamlakat emas.

Men hali ko‘rmagan farzandlarimning kelajagi ham shu yurt bilan bog‘liq.

Shuning uchun men Vatanimni sevish bilan cheklanmoqchi emasman. Men unga munosib bo‘lishni xohlayman.

Burg’u

Vatan sha’ni uchun kurashsang, to’ram,

Kaftimga qo’yaman bosar izingga.

Sidirg’a do’ppilar tikkanda ko’ra,

Kamon tutqazaman erka qizingga.

O’zim tozalayman sovutlaringni,

O’zim sug’oraman tulporingni ham.

Kiprigimda tarab movutlaringni,

Tishimda eshaman zunnoringni ham.

Sandiqqa yiqqancha hayollarimni,

Nayza o’stiraman guldonlarimda.

Paytava qilaman ro’mollarimni,

Chilla bag’ishlayman chiltonlaringga.

Agar bir kun mendan:

— “Dunyoda qayerda yashashni xohlarding?” — deb so‘rashsa,

men balki ko‘p go‘zal joylar borligini tan olarman.

Lekin qalbimning eng chuqur joyida bitta manzil bor.

U yerda ajdodlarimning xotirasi yotibdi.

U yerda mening tilimda so‘zlashadigan, quvonchimga sherik bo‘ladigan, dardimni mendan oldin sezadigan insonlar bor.

U yerda mening uyim bor.

U yer — O‘zbekiston.

Shuning uchun men O‘zbekistonlik ekanligimdan faxrlanaman.

Va bu gapni aytganda ko‘ksimni kerib emas, **qalbimni egib** aytaman.

Chunki Vatan — faxr qilishdan oldin sajda qilgudek muqaddas tuyg‘udir.

Men shu yurtning farzandiman.

Va hayot menga berilgan ekan, shu yurtga munosib farzand bo‘lib yashashni istayman.

O‘zbekiston — mening Vatanim.

Men esa uning farzandiman.

Bundan ortiq faxr menga kerak emas

Xulosa

Men uchun O‘zbekiston deganda avvalo bir tuyg‘u uyg‘onadi: o‘zimni shu yurtga tegishli ekanimni his qilish. Bu tuyg‘uni aniq bir jumla bilan tushuntirish qiyin. Chunki u bolalikdan beri qalbimda asta-sekin shakllangan — eshitgan qo‘shiqlarimda, ko‘rgan manzaralarimda, oilamdan olgan tarbiyamda va hayot davomida orttirgan xotiralarimda yashaydi.

Men yurtimning kelajagini faqat boshqalarning zimmasidagi vazifa deb bilmayman. Men ham shu kelajakning bir qismiman. Qanday inson bo‘lishim, qanday bilimga ega bo‘lishim, o‘z ishimga qanday munosabatda bo‘lishim — bularning barchasi men yashayotgan jamiyatga ta’sir qiladi. Shuning uchun Vatan haqida o‘ylaganimda, undan nima kutishimdan ko‘ra, unga qanday foydam tegishi haqida ko‘proq o‘ylashga harakat qilaman.

Mening nazarimda, O‘zbekistonning eng katta boyligi faqat uning yer-suvi yoki tarixiy obidalarida emas. Uning haqiqiy boyligi — shu yurtda yashayotgan, orzu qilayotgan, mehnat qilayotgan va kelajak yaratishga intilayotgan insonlardir. Men ham ana shu katta hayotning kichik bir bo‘lagi ekanligimni his qilaman.

Shu sababli “Men O‘zbekistonlik ekanligimdan faxrlanaman” degan jumla men uchun shunchaki maqola mavzusi emas. Bu — o‘zimga bergan bir va’da. Qayerda bo‘lmay, qanday kasb egasi bo‘lmay, o‘zligimni unutmaslik, yurtim nomini munosib ishlar bilan ifodalash va menga berilgan imkoniyatlardan to‘g‘ri foydalanish.

Men kelajakda ortimga qaraganimda, bugungi avloddan qolgan narsalar orasida mening ham kichik bo‘lsa-da, foydali bir izim borligini his qilishni istayman. Chunki insonning Vatanga muhabbati uning aytgan so‘zlari bilan emas, ketganidan keyin qolgan foydasi bilan o‘lchanadi.